

Людський капітал як фактор публічного адміністрування соціалізації економіки

Павло Щербаков, Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

В статті розглянуто теоретичний аспект визначення категорії людський капітал. Доводиться, що сучасна теорія людського капіталу постійно потребує вивчення разом з розвитком світового інформаційного співтовариства та економіки знань. Доведено, що теорія людського капіталу для України насамперед це інтелект, здоров'я, знання, якісна і продуктивна праця і якість життя. Визначено, що історія теорії людського капіталу базується на досягненнях інституціональної теорії та інших економічних теоріях. Визначено, що критерієм підвищення якості людського капіталу є високий індекс економічної свободи. Розглянуто нагальну проблему розуміння ролі людиноцентричності і накопичених результатів її інтелектуальної діяльності на темпи і якість розвитку суспільства та соціалізації економіки публічного адміністрування. Досліджено, що концепція людського розвитку, людського капіталу стала найкращим здобутком людської цивілізації сучасності в країні та є складовою частиною її національного багатства. Доведено, що концепція людський капітал як основний стратегічний ресурс означає перехід до реалій українського суспільства, людиноцентричності, тож людина як державний службовець і громадянин одержувач якісних послуг повинні знаходитися у центрі соціально-економічної системи. Розглянуто поняття людського капіталу як ідею, ефективності вкладень у людський капітал і сформульовано економічний підхід до людської поведінки. Обґрунтовано, що в публічному адмініструванні соціалізації економіки найкращим та ефективним може тільки позитивний (творчий) людський капітал.

У результаті дослідження виявляється людський капітал перетворився на складний інтенсивний фактор розвитку сучасної економіки – економіки знань. Зазначено, що людський капітал це сукупність інвестицій в людину, та в публічному адмініструванні соціалізації економіки людський капітал підвищує свою здатність до ефективності завдяки освіті і професійних навичок, людський капітал формується, перш за все, за рахунок інвестицій в підвищення рівня і якості життя населення в державі. Потрібно покращувати ефективність публічного адміністрування соціалізації економіки завдяки вкладення інвестицій. Аргументовано, що критерієм підвищення якості людського капіталу є високий індекс економічної свободи. Доводиться, що в Україні людський капітал – головний фактор формування публічного адміністрування соціалізації економіки.

Ключові слова: *людський капітал, людина, державний службовець, публічне адміністрування, публічного адміністрування соціалізації економіки, держава, якість індексу економічної свободи*

Human capital as a factor of public administration of socialization economy

Pavlo Shcherbakov, Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration National Academy of Public Administration under the President of Ukraine

The article considers the theoretical aspect of defining the category of human capital. It is proved that the modern theory of human capital constantly needs to be studied together with the development of the world information community and knowledge economy. It is proved that the theory of human capital for Ukraine is first of all intelligence, health, knowledge, quality and productive work and quality of life. It is determined that the history of the theory of human capital is based on the achievements of institutional theory and other economic theories. It is determined that the criterion for improving the quality of human capital is a high index of economic freedom employee.

The urgent problem of understanding the role of human-centeredness and the accumulated results of its intellectual activity on the pace and quality of development of society and socialization of the economy

of public administration is considered. It is investigated that the concept of human development, human capital has become the best achievement of modern human civilization in the country and is an integral part of its national wealth. It is proved that the concept of human capital as the main strategic resource means the transition to the realities of Ukrainian society, human-centeredness, so a person as a civil servant and a citizen receiving quality services should be at the center of the socio-economic system.

The concept of human capital as an idea, the efficiency of investment in human capital is considered and the economic approach to human behavior is formulated. It is substantiated that only positive (creative) human capital can be the best and most effective in the public administration of socialization of the economy. As a result of the study, it turns out that human capital has become a complex intensive factor in the development of the modern economy - the knowledge economy.

It is noted that human capital is a set of investments in people, and in the public administration of socialization of the economy human capital increases its capacity for efficiency through education and skills, human capital is formed primarily through investment in improving the quality and quality of life in the country. We need to improve the efficiency of public administration of socialization of the economy through investment. It is argued that the criterion for improving the quality of human capital is a high index of economic freedom. It turns out that in Ukraine human capital is the main factor in the formation of public administration of socialization of the economy.

Keywords: *human capital, person, civil servant, public administration, public administration of socialization of economy, state, quality of index of economic freedom*

Человеческий капитал как фактор публичного администрирования социализации экономики

Павел Щербаков, Днепропетровский региональный институт государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины

В статье рассмотрены теоретический аспект определения категории человеческий капитал. Доказывается, что современная теория человеческого капитала постоянно требует изучения вместе с развитием мирового информационного сообщества и экономики знаний. Доказано, что теория человеческого капитала для Украины в первую очередь это интеллект, здоровье, знания, качественная и производительная работа и качество жизни. Определено, что история теории человеческого капитала базируется на достижениях институциональной теории и других экономических теориях. Определено, что критерием повышения качества человеческого капитала является высокий индекс экономической свободы. Рассмотрено насущную проблему понимания роли людиноцентричности и накопленных результатов ее интеллектуальной деятельности на темпы и качество развития общества и социализации экономики публичного администрирования. Доказано, что концепция человеческого развития, человеческого капитала стала лучшим достижением человеческой цивилизации современности в стране и являются составной частью ее национального богатства. Доказано, что концепция человеческий капитал как основной стратегический ресурс означает переход к реалиям украинского общества, людиноцентричности, поэтому человек как государственный служащий и гражданин получатель качественных услуг должны находиться в центре социально-экономической систем. Рассмотрено понятия человеческого капитала как идею, эффективности вложений в человеческий капитал и сформулировано экономический подход к человеческому поведению. Обосновано, что в публичном администрировании социализации экономики лучшим и эффективным может только положительный (творческий) человеческий капитал.

В результате исследования оказывается человеческий капитал превратился в сложный интенсивный фактор развития современной экономики – экономики знаний. Отмечено, что человеческий капитал это совокупность инвестиций в человека, и в публичном администрировании социализации экономики человеческий капитал повышает свою способность к эффективности благодаря образованию и профессиональных навыков, человеческий капитал формируется, прежде всего, за счет

инвестиций в повышение уровня и качества жизни населения в стране. Нужно улучшать эффективность публичного администрирования социализации экономики благодаря вложения инвестиций. Аргументировано, что критерием повышения качества человеческого капитала является высокий индекс экономической свободы. Доказывается, что в Украине человеческий капитал – главный фактор формирования публичного администрирования социализации экономики.

Ключевые слова: *человеческий капитал, человек, государственный служащий, публичное администрирование, публичного администрирования социализации экономики, государство, качество индекса экономической свободы*

Постановка проблеми.

Історія теорії людського капіталу базується на досягненнях інституціональної теорії та інших економічних теоріях. Її поява стала відповіддю економічної та суміжних з нею наук на потреби реальної економіки і якості життя. Отже, виникла проблема поглибленого розуміння ролі людиноцентричності і накопичених результатів її інтелектуальної діяльності на темпи і якість розвитку суспільства та соціалізації економіки публічного адміністрування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Внесок у розвиток сучасної теорії людського капіталу зробили видатні науковці Г. Беекер, Х. Боуеном, М. Блауга Е. Денісон, Дж. Кендрик, С. Кузнець, Р. Лукас, Р. Сміт, Р. Солоу, Л. Туроу, С. Фабрикант, І. Фішер, Т. Шульц та інші.

Розвитком теорії людського капіталу займалися російські науковці Ф. Волков, А. Добринін, С. Дятлова, І. Каленюк, Р. Капелюшников, М. Корчагін, В. Марцинкевич, С. Струмилін, Ю. Толипін та багато інших, та вітчизняні вчені – О. Бородіна, Н. Голікова, О. Грішнова, В. Мандибура, А. Чухно та інші.

Сучасна теорія людського капіталу постійно потребує вивчення разом з розвитком світового інформаційного співтовариства та економіки знань.

Метою статті є розгляд сутності і значення людського капіталу як фактора соціалізації економіки публічного адміністрування.

Викладення основного матеріалу. В Україні концепція людського розвитку, людського капіталу стала найкращим здобутком людської цивілізації сучасності. У фокусі концепції людського розвитку, людського капіталу знаходиться людина, якнайповніше задоволення її потреб, всебічний розвиток її здібностей, талантів. Розвиток суспільства з

позиції цих концепцій означає не нагромадження матеріального багатства, а постійне розширення можливостей для задоволення фізичних морально-духовних потреб людей (Грішнова, 2006, с. 7).

На сьогодні національний людський капітал – людський капітал нашої держави, насамперед є складовою частиною її національного багатства (Николаева, 2004).

Національний людський капітал включає соціальний, політичний капітал це сформований і розвинутий у результаті інвестицій та накопичений людиною запас здоров'я, знань, навичок, здібностей мотивацій, який використовується в публічному адмініструванні соціалізації економіки, сприяє покращенню ефективності діяльності органів державної влади (Грішнова, 2006, с. 16).

В Україні концепція людський капітал як основний стратегічний ресурс означає перехід до реалій українського суспільства, людиноцентричності, тож людина як державний службовець і громадянин одержувач якісних послуг повинні знаходитися у центрі соціально-економічної системи.

Відомо, що статистичні дані найкращих економік розвинених на рівні країн світу, які перевищували показники, що базуються на врахуванні класичних чинників зростання спонукали вчених до створення теорії «людського капіталу». Аналіз реальних суспільних процесів розвитку і росту передових країн в сучасних умовах і привів до утвердження людського капіталу як основного продуктивного і соціального чинника розвитку сучасної економіки і суспільства.

Поняття людського капіталу (англ. Human Capital) з'явилося в публікаціях другої половини ХХ століття в працях американських вчених-економістів. Вперше цей термін

використав американській економіст Джейкоб Мінсер (Mincer, 1994) потім Теодор Шульц (Shultz, 1968), а його послідовник – Гері Беккер (Becker, 1994) (1992) розвинув цю ідею, обґрунтував ефективність вкладень у людський капітал і сформулював економічний підхід до людської поведінки.

Людський капітал можна розділити за ступенем ефективності, як продуктивного чинника, на негативний людський капітал (руйнівний) і позитивний (творчий) людський капітал. Між цими крайніми станами і складовими сукупного існують проміжні по ефективності стани і складові людського капіталу (Голиченко, 2004).

Таким чином, в публічному адмініструванні соціалізації економіки найкращим та ефективним може тільки позитивний (творчий) людський капітал.

Основоположники теорії людського капіталу дали його вузьке визначення, яке з часом розширювалося і продовжує розширюватися, включаючи всі нові складові людського капіталу. У результаті людський капітал перетворився на складний інтенсивний фактор розвитку сучасної економіки – економіки знань (Грішнова, 2006, с. 7).

Разом з тим, розвиток науки, формування інформаційного суспільства в якості складових складного інтенсивного фактора розвитку – людського капіталу – на передній план висунули знання, освіту, здоров'я, якість життя населення і самих провідних фахівців, що визначають креативність та інноваційність національних економік. Це відбувається в умовах глобалізації світової економіки, в умовах вільного переливу будь-якого капіталу, включаючи людський, з країни в країну, з регіону в регіон, з міста в місто в умовах гострої міжнародної конкуренції, прискореного розвитку високих технологій. Відомо, що перемагають передові країни з освіченим, здоровим і оптимістичним населенням, конкурентоспроможними професіоналами світового рівня у всіх видах економічної діяльності, в освіті, науці, в публічному адмініструванні та інших сферах (Корчагин, 2008).

Слід зазначити, що людський капітал це сукупність інвестицій в людину, та в публічному адмініструванні соціалізації економіки

людський капітал підвищує свою здатність до ефективності завдяки освіті і професійних навичок.

Людський капітал формується, перш за все, за рахунок інвестицій в підвищення рівня і якості життя населення в державі.

Задля покращення публічного адміністрування соціалізації економіки необхідно такі вкладення як (Корчагин, 2005):

- інвестиції в безпеку населення і підприємців – забезпечують накопичення всіх складових людського капіталу, забезпечують реалізацію творчого і професійного потенціалу людини, забезпечують підтримку і зростання якості життя;

- інвестиції в підготовку еліти суспільства;

- інвестиції в підприємницьку діяльність і підприємницький клімат – державні і приватні інвестиції в малий бізнес і венчурний бізнес. Інвестиції в створення умов для підтримки та розвитку підприємницької здібності забезпечують його реалізацію як економічного продуктивного ресурсу країни;

- інвестиції у виховання дітей;

- інвестиції в зміну менталітету населення в позитивну сторону – це інвестиції в культуру населення, яка визначає ефективність людського капіталу;

- інвестиції в інституційне обслуговування населення – інститути країни повинні сприяти розкриттю і реалізації творчих і професійних здібностей населення, підвищувати якість життя населення, особливо в частині зниження бюрократичного тиску на нього;

- інвестиції в знання, пов'язані із запрошенням фахівців, творчих людей і інших талановитих і високопрофесійних людей з інших країн, які суттєво збільшують людський капітал;

- інвестиції в розвиток економічної свободи, включаючи свободу міграції праці, творчих людей і інших талановитих і високопрофесійних людей з інших країн, які суттєво збільшують людський капітал.

Американський економіст І. Фішер дав таке визначення людського капіталу: «Людський капітал є міра втіленої у людині здатності приносити дохід. Людський капітал включає вроджені здібності і талант, а також освіту й набуту кваліфікацію» (Фишер, Дорнбуш, & Шмалензи, 2002).

Отже, сучасна людина є цінністю яка приносить дохід насамперед державі.

Розвиваючи здібності та талант державних службовців - це процес публічного адміністрування соціалізації економіки.

Інститути, що регулюють людський капітал на макрорівні (Кижеватова, 2008, с. 40–41):

1) владно-регульовані інститути (державна, виконавчі органи), що визначають вектор розвитку і методи управління суспільством, пронизують всі рівні суспільства;

2) економічні інститути (економіка, ринки, власність, гроші, банки і т.д.), які забезпечують виробництво та розподіл товарів і послуг;

3) соціокультурний інститут, представлений сукупністю норм і ціннісних орієнтирів, що фактично регулюють діяльність людей.

Інвестування в людський капітал має здійснюватися на 4 рівнях (Грішнова, 2006, с. 51):

– особистісному – для формування людського капіталу окремих осіб;

– мікрорівні – для формування людського капіталу підприємств;

– мезорівні – для формування людського капіталу регіонів і галузей;

– макрорівні – для формування сукупно-

го людського капіталу країни.

Наразі поняття людського капіталу істотно розширилося.

Критерієм підвищення якості людського капіталу є високий індекс економічної свободи.

Індекс економічної свободи (англ. The Index of Economic Freedom) – показник, який щорічно розраховується Wall Street Journal і Heritage Foundation для більшості країн світу з 1995 року. В 2010 та 2011 роках в рейтингу 179 країн (Ranking aspx Ranking of countries, 2010). Економічна свобода – це фундаментальне право кожної людини управляти її власною працею та майном. В економічно вільних суспільствах, особи вільні у виборі роботи, виробництві товарів, витратах та інвестиціях будь-яким шляхом, яким забажають. Всі ці свободи підтримуються і захищаються державою. В економічно вільних суспільствах, також, уряд дозволяє праці, капіталу і товарам вільно пересуватися і утримується від примусу і тиску на свободу, втручається лише у разі необхідності збереження і функціонування самого себе (Default aspx What is economic freedom, 2019). Розглянемо рейтинг пострадянських країн у 2019 році (табл.1).

Таблиця 1

Індекс економічної свободи та рейтинги країн

Рейтинг	Країни із вільною економікою	Індекс економічної свободи	Рейтинг	Країни з помірно вільною економікою	Індекс економічної свободи	Рейтинг	Країни із в основному невільною економікою	Індекс економічної свободи	Рейтинг	Деспотичні країни	Індекс економічної свободи
15	Естонія	76,6	47	Вірменія	67,7	97	Молдова	59,1	164	Туркменістан	48,4
16	Грузія	75,9	59	Казахстан	65,4	98	Росія	58,9			
21	Литва	74,2	60	Азербайджан	65,4	104	Білорусь	57,9			
35	Латвія	70,4	79	Киргизстан	62,3	122	Таджикистан	55,6			
			47	Вірменія	67,7	153	Узбекистан	53,3			
			59	Казахстан	65,4	160	Україна	52,3			
			60	Азербайджан	65,4	97	Молдова	59,1			
			79	Киргизстан	62,3						

Індекс економічної свободи базується на 10-ти індексах, які оцінюються за шкалою від 0 до 100, причому, показник 100 відповідає максимальній свободі (Methodology of Methodology for the 10 Economic Freedom, 2019).

Порівнюючи країни ми спостерігаємо, якість Індексу економічної свободи, що високий рівень посіли країни із в основному вільною економікою Естонія, Грузія, Литва. Латвія до самого низького рівня деспотичні країни з найнижчим показником Туркменістан.

Україна увійшла до країн із в основному невиліною економікою. В Україні людський капітал – головний фактор формування публічного адміністрування соціалізації економіки. як наступного вищого етапу розвитку.

Отже, людський капітал – це соціально-економічна категорія, похідна від категорій «робоча сила», «трудові ресурси», «трудовий потенціал», «людський фактор», у загальному вигляді його можна розглядати як економічну категорію, яка характеризує сукупність сформованих і розвинутих унаслідок інвестицій продуктивних здібностей, особистих рис і мотивацій індивідів, що перебувають у їх власності, використовуються в економічній діяльності, сприяють зростанню продуктивності праці і завдяки цьому впливають на зростання доходів (заробітків) свого власника та національного доходу. Поняття людського капіталу є природним розвитком і узагальненням понять людського фактора і людського ресурсу, проте людський капітал є ширшою економічною категорією. Отже, потребує більш детального дослідження, щоб досягати високих показників на світовому рівні (Корчагин, 2006).

Економіка знань покликана задовольнити потреби вищого рівня: у повазі, самореалізації, духовному зростанні особистості та ін. За таких умов змінюються чинники, які впливали на мотивацію державного службовця до діяльності. Якщо раніше головними були економічні (матеріальні) стимули, то в майбутньому поряд із ними повинні відчутнішу роль відігравати ідейні мотиви. Отже, можна зробити остаточний висновок, про те що однією з глобальних детермінант трансформації американської стратегії розвитку людського капіталу є перехід до економіки знань (Ларіна, 2012, с. 144).

Основним чинником формування і розвитку економіки знань є креативний, інноваційний людський капітал. Процес розвитку економіки полягає в підвищенні його якості життя і у виробництві знань, високих технологій, інновацій та високоякісних послуг публічного адміністрування соціалізації економіки. Більшу частину інвестицій розвинуті країни здійснюють у людський капітал. Це дає їм перевагу в науковому, інноваційному та інтелектуальному розвитку, а також у зростанні якості життя населення (Ларіна, 2012, с. 196).

В майбутньому з огляду на підвищення соціально-економічного становища в країні, вплив економіки знань повинен зростати особливо в публічному адмініструванні соціалізації економіки.

Також, потрібно створювати умови в публічному адмініструванні соціалізації економіки з якості отримання напрацьовань такого характеру як інтелект, освіченість, емпатія і все це важливо для інтерактивності й участі в публічному управлінні органів державної влади.

Висновки. В статті розглянуто людський капітал в широкому сенсі – це інтенсивний продуктивний чинник економічного розвитку та розвитку суспільств. Адже, включає освічену частину трудових ресурсів, нового знання, інструментарій інтелектуальної й управлінської праці, місце існування і трудової діяльності, що забезпечують ефективне і раціональне функціонування людського капіталу як фактора публічного адміністрування соціалізації економіки.

Аргументовано, що людський капітал формується, перш за все, за рахунок інвестицій та в центрі людського капіталу звичайно, все ж залишається людиноцентричність, але нині – державний службовець – людина освічена, творча та ініціативна, з високим рівнем професіоналізму в публічному адмініструванні. Сам же людський капітал визначає в сучасній економіці основну частку національного багатства регіонів, країн та на світовому рівні.

Визначено, що концепція людський капітал як основний стратегічний ресурс та означає перехід до реалій українського суспільства, людиноцентричності, тож людина як державний службовець і громадянин одержувач якісних послуг повинні знаходити

тися у центрі соціально-економічної системи нашої країни.

Обґрунтовано, що необхідно розвивати здібності та талант державних службовців публічного адміністрування соціалізації економіки.

Доведено основним критерієм підвищення якості людського капіталу є високий індекс економічної свободи. Отже, економічна свобода – це фундаментальне право кожної людини управляти її власною працею та майном. В економічно вільних суспільствах, особи вільні у виборі роботи, виробництві товарів, витратах та інвестиціях будь-яким шляхом, яким забажають.

Проаналізовано країни щодо якості Індексу економічної свободи, високий рівень посіли країни із в основному вільною економікою Естонія, Грузія, Литва. Латвія до самого низького рівня деспотичні країни з найнижчим показником Туркменістан.

Україна увійшла до країн із в основному невільною економікою.

Визначено що, досягнення якості високих показників на світовому рівні Індексу економічної свободи задежить від дослідження розвитку людського капіталу та економіки знань публічного адміністрування соціалізації економіки.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

- Голиченко О. Г. Российская инновационная система: проблемы развития. 2004. ВЭ. № 12. С. 16–35.
- Грішнова О. А. Людський розвиток : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2006. 308 с.
- Экономическая теория. Трансформирующая экономика / под ред. Николаевой И. П. Москва : Юнити, 2004.
- Кижеватова В. Институциональный подход к регулированию социально-трудового потенциала российского общества. *Человек труда*. 2008. № 6. С. 39–41.
- Корчагин Ю. А. Инвестиционная стратегия. Ростов-на-Дону : Феникс, 2006.
- Корчагин Ю. А. Современная экономика России. Ростов-на-Дону : Феникс, 2008.
- Корчагин Ю. А. Человеческий капитал. Определение. Ростов-на-Дону : Феникс, 2005.
- Ларіна Я., Брацлавська О. Розвиток людського капіталу в умовах глобалізації : монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 248 с. (Серія «Монограф»).
- Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономическая теория. Москва : Юнити, 2002.
- Becker Gary S. Human Capital. New York : Columbia University Press, 1964.
- Methodology “The Index of Economic Freedom”. URL: <https://www.heritage.org/index/pdf/2019/book/methodology.pdf>.
- Mincer J. The Production of Human Capital and The Lifecycle of Earnings: Variations on a Theme. Aug. 1994. Working Paper of the NBER. No. 4838.
- Shultz T. Human Capital in the International Encyclopedia of the Social Sciences. 1968. New York. Vol. 6.
- 2020 Index of Economic freedom. URL: <https://www.heritage.org/index/ranking>.
- 2019 Index of Economic Freedom World Rankings. URL: <https://www.heritage.org/index/book/chapter-3>.

REFERENCES

- Becker, Gary S. (1964). *Human Capital*. New York: Columbia University Press.
- Fisher, S., Dornbush, R., & Shmalenzi, R. (2002). *Jekonomicheskaja teorija [Economic theory]*. Moscow: Unity [in Russian].
- Golichenko, O. G. (2004). Rossijskaja innovacionnaja sistema: problemy razvitija [Russian innovation system: development problems]. *VE*, 12, 16–35 [in Russian].
- Grishnova, O. A. (2006). *Ljudskij rozvytok [Human development]*. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
- Nikolaeva, I. P. (2004). *Jekonomicheskaja teorija. Transformirujushhaja jekonomika [Economic theory. Transforming economy]*. Moscow: Unity [in Russian].
- Kizhevatoва, V. (2008). Institucional'nyj podhod k regulirovaniju social'no-trudovogo potenciala rossijskogo obshhestva [Institutional approach to the regulation of the social and labor potential of the Russian society]. *Человек труда*, 6, 39-41 [in Russian].
- Korchagin, Ju. A. (2005). *Челovecheskij kapital. Opredelenie [Human capital. Definition]*. Rostov-na-Donu: Feniks [in Russian].

- Korchagin, Ju. A. (2006). *Investicionnaja strategija [Investment strategy]*. Rostov-na-Donu: Feniks [in Russian].
- Korchagin Ju. A. (2008). *Sovremennaja jekonomika Rossii [Modern economy of Russia]*. Rostov-na-Donu: Feniks [in Russian].
- Larina, Ja., & Braclavs'jka, O. (2012). *Rozvytok ljudsjkogho kapitalu v umovakh ghlobalizaciji [Development of human capital in the conditions of globalization]*. Serija «Monohraf». Kyiv: "Akademija" [in Ukrainian].
- Methodology "The Index of Economic Freedom". Retrieved from <https://www.heritage.org/index/pdf/2019/book/methodology.pdf>.
- Mincer, J. (1994, August). The Production of Human Capital and The Lifccycle of Earnings: Variations on a Theme. *Working Paper of the NBER*, 4838.
- Shultz, T. (1968). *Human Capital in the International Encyclopedia of the Social Sciences*. (Vol. 6). New York.
- 2019 Index of Economic Freedom World Rankings. Retrieved from <https://www.heritage.org/index/book/chapter-3>.
- 2020 Index of Economic freedom. Retrieved from <https://www.heritage.org/index/ranking>.

Павло Щербаков

Кандидат економічних наук, доцент
Дніпропетровський регіональний інститут
державного управління Національної академії
державного управління при Президентіві України

Email:elena.kakhovskaya@gmail.com

Pavlo Shcherbakov

Candidate of Economics, Assoc. Prof.
Dnipropetrovsk Regional Institute of Public
Administration National Academy of Public
Administration under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0001-5509-2553

Цитування: Щербаков, П. (2020). Людський капітал як фактор публічного адміністрування соціалізації економіки. *Аспекти публічного управління*, 8(6), 239–246. doi: 10.15421/1520122

Citation: Shcherbakov, P. (2020). Liudskyi kapital yak faktor publicnoho administruvannia sotsializatsii ekonomiky [Human capital as a factor of public administration of socialization economy]. *Public administration aspects*, 8(6), 239–246. doi: 10.15421/1520122

Стаття надійшла / Article arrived: 24.11.2020

Схвалено до друку / Accepted: 28.12.2020